

Uttalande

Grannar som vänner, inte fiender

Nordiskt - ryskt seminarium, Peace Research Institute Oslo (PRIO), Oslo 3- 4 februari 2020

Ett nordiskt – ryskt seminarium för det civila samhället i Oslo den 3-4 februari var organiserat av den norska motsvarigheten till IKFF, Internationella Kvinnoförbundet Fred och Frihet, och Norges Fredslag. Temat för seminariet var “Grannar som vänner, inte fiender”. Seminariet, som samlade c:a 45 deltagare från Danmark, Finland, Norge, Ryssland och Sverige, var en uppföljare till en nordisk freds- och dialogresa till Ryssland 2018. Seminariet hölls i det norska fredsforskningsinstitutet i Oslo (PRIO) och finansierades av det norska utrikesdepartementet. Organisatorerna planerar redan ett uppföljande seminarium i Norge 2021.

Seminiariets huvudsakliga syften var att stärka relationerna mellan fredsaktivister i Norden, diskutera gemensamma utmaningar och visioner, samt bidra till ömsesidig förståelse och förhoppningsvis medverka till att minska den nuvarande spänningen. Spänningen mellan Väst och Ryssland är en av drivkrafterna bakom den nuvarande militariseringen och kapprustningen som innefattar både konventionella vapen och kärnvapen.

Deltagarna hade öppna diskussioner om hur de ska främja fred, nedrustning och en ofördärvad miljö och de kom överens om att fortsätta att ta initiativ till praktiska och strategiska uppdrag och lösningsorienterade dialoger. Många citerade borgmästaren i gränsstaden Kirkenes att vår säkerhet ligger i att stärka samarbetet mellan människor över gränserna.

Att skapa fiendebilder och demonisera ledare, förhärskande både i massmedia och i det politiska samtalet, är farligt eftersom det ger upphov till rädsla och har till uppgift att få människor att acceptera ökande militärbudgetar.

Deltagarna var överens om att vi inte ska acceptera att världens resurser – såväl de från naturen som de finansiella och intellektuella – missbrukas för militära ändamål och att vi behöver påvisa att detta tänkande är farligt, naivt och förlegat. Militären gör oss i verkligheten mindre säkra, både ekonomiskt och ekologiskt, genom att ta så mycket av de resurser som behövs för andra ändamål och genom de enorma växthusgasutsläppen, den radioaktiva strålningen och de föroreningar den orsakar. Vi kan inte tillåta militären att ha undantag från internationella klimatavtal. I stället måste vi föra över pengarna för att kunna tackla de verkliga säkerhetsfrågorna såsom hotet mot mänsklighetens överlevnad och mot planeten, antingen det handlar om klimatförändring, miljöförstörelse, ökande ojämlikhet eller kärnvapen.

Olika alternativ diskuterades kring hur vi kan bidra till att förändra rådande tankemönster så att kapprustningen i rymden och med kärnvapen vänds till nedrustning. Hur kan vi minska försvarsutgifterna och ta oss bort från de tillväxtorienterade, militariserade, konfrontativa och tävlingsinriktade system som är rådande i världen? Kort sagt, hur kan vi bygga gemensam säkerhet, mänsklig säkerhet, en freds- och ickevåldskultur?

Bland de konkreta förslagen var att:

- fortsätta att dela kunskap och idéer
- få inspiration från varandras kultur och konst
- arbeta för att stärka det civila samhället och demokratisk praxis
- söka sätt att producera och konsumera som säkrar allas välmående och biosfärens integritet
- etablera permanenta strukturer för fred såsom ministerier och fredsdepartement för att främja fred på alla nivåer

- vårda och använda FN, diplomati och multilateralt samarbete
- bidra till att implementera FN:s globala mål för hållbar utveckling och Parisavtalet för klimatet
- verka för Arktis och Östersjön som icke-militariserade zoner, fria från kärnvapen och kärnkraft
- verka för att Arktiska rådet förblir icke-militariserat och operativt
- samla namn från individer och städer till stöd för FN:s avtal för ett internationellt förbud mot kärnvapen,
- fortsätta att varna för kärnavfall och annat farligt avfall och göra avfallshanteringen säkrare
- söka närmare samarbete mellan fredsrörelsen och miljöorganisationerna
- aktivt lära oss arbeta över generationsgränserna och dela kunskap och prioriteringar
- arbeta gränsöverskridande och söka nya partnerskap med systergrupper och -organisationer

Slutligen, ansåg man det viktigt framför allt att bygga tillit mellan människor och folk, helt avgörande för verkligt samarbete och för vår överlevnad.